

بررسی قد و وزن کودکان ۱۱ - ۷ ساله شهر شاهroud در سال های تحصیلی ۸۴-۱۳۸۲ و مقایسه آن با استاندارد جهانی

نژهت السادات تقیوی^۱، حسین ابراهیمی^۲، امیر کریمی^۳، محبویه پور حیدری^۱

^۱ مربی، کارشناس ارشد آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شاهroud

^۲ مربی، کارشناس ارشد آموزش پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شاهroud

^۳ پزشک عمومی، بنیاد شهید تهران

چکیده

سابقه و هدف: اندازه‌گیری منظم قد و وزن و ثبت آنها بر روی نمودارهای مناسب، سبب تشخیص به موقع اختلالات رشد و شروع اقدام‌های پیشگیری و درمانی می‌شود. در حال حاضر در ایران مانند بسیاری از کشورهای دیگر به علت فقدان استانداردهای محلی از جداول مرکز ملی آمارهای بهداشتی (NCHS) استفاده می‌شود که با توجه به اختلافات نژادی - ژنتیکی و جغرافیائی و اقتصادی ضروری است که در هر کشور استاندارد منطقه‌ای رشد تهیه شود.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی، ابتدا تعدادی از دبستان‌های شهر شاهroud به طور تصادفی انتخاب و تمامی کودکان ۱۱ - ۷ ساله که در سال اول تا پنجم مشغول تحصیل بودند، مورد مطالعه قرار گرفتند. ۲۲۴ دانشآموز توسط دو نفر بدون کفش و با کمترین لباس با متر و ترازوی یکسان اندازه‌گیری قدر و وزن شدند. دانشآموزان مبتلا به مشکلات و بیماری‌های موثر بر رشد جسمانی از مطالعه خارج شدند. ابزار گردآوری داده‌ها متر، ترازو، پرسشنامه و چک‌لیست بود.

یافته‌ها: میانگین قد دختران در ۷ سالگی ۱۲۰/۰^۴ سانتی‌متر و میانگین وزن آنان ۲۱/۲۳ کیلوگرم بود و تا ۱۱ سالگی میانگین قد و وزن به ترتیب به ۱۴۰/۴۹ سانتی‌متر و ۳۱/۸۸ کیلوگرم افزایش یافت. در پسران، میانگین قد در ۷ سالگی ۱۱۹/۳۲ سانتی‌متر و میانگین وزن ۲۱/۵۰ کیلوگرم بود که تا سن ۱۱ سالگی به ترتیب به ۱۳۹/۳۶ سانتی‌متر و ۳۱/۹۱ کیلوگرم افزایش یافت.

نتیجه‌گیری: در مقایسه با NCHS، میانگین قد و وزن کودکان ۱۱ - ۷ ساله شاهroud کمتر از استاندارد جهانی بود. از نتایج حاصل از این پژوهش می‌توان در آموزش پرستاری به منظور ارتقاء کیفیت ارائه خدمات بهداشتی و در آموزش والدین، آموزگاران و مراقبین بهداشت مدارس جهت تغذیه مطلوب، پیشگیری از بیماری‌ها، واکسیناسیون به موقع در حفظ روند مطلوب رشد جسمانی کودکان و همچنین به عنوان زمینه‌ای برای مطالعه بیشتر در سایر مناطق کشور بدست آوردن استاندارد نمودار قد و وزن کودکان ایرانی استفاده نمود.

واژگان کلیدی: قد، وزن، کودک، گروه سنی ۷ الی ۱۱ سال.

واقع بیان کننده کیفیت تغذیه و سلامت کودکان بشمار می‌رود (۲، ۳). کودکان آسیب‌پذیرترین گروه اجتماع هستند و قسمت عمده‌ای از جمعیت کشورهای در حال توسعه را تشکیل می‌دهند. چگونگی رشد و نمو آنها از اهمیت خاصی برخوردار است. اگر چه کودک یک زمینه ذاتی قوی برای رشد و نمو دارد، ولی بسیاری از عوامل نامساعد می‌توانند این قدرت را تضعیف کنند و میزان رشد و نمو او را محدود سازند (۴-۶).

مقدمه

بعد از دوران جنینی، رشد جسمانی کودک از بدو تولد تا بلوغ از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (۱)، به‌طوری که قد و وزن کودکان مهم‌ترین معیار ارزیابی رشد جسمی آنان است و در

آدرس نویسنده مسئول: شاهroud، دانشگاه علوم پزشکی شاهroud، دانشکده پزشکی، دکتر نژهت السادات

(email: Na1_Taghavi@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۵/۸/۱۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۳/۳